

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

דער וואלף מיטן שטעקן

דער ענין איז ממש די זעלבע לגבי די אמת'ע צדיקים וועלכע זענען דא אין יעדן דור, וואס זיי פועל'ן אלעס מיט זייערע תפלות, אלע גוטע זאכן און גוטע גזרות ווערט אויסגעפירט דורך זיי, איז אבער ליידער פארהאן אומאויסגעהאלטענע מפרסמים וואס דאכט זיך פאר זיי אז מיט זייערע ברכות האבן זיי גע'פועל'ט די ישועות, און מבטל געווען גזרות, פונקט ווי דער מיטן שטעקן וואס האט אים געדאכט אז ער האט אוועקגעלייגט דעם וואלף,

אבער דער אמת איז אז די הייליגע גרויסע צדיקים זיי פועל'ן פאר אונז די אלע גוטע ישועות.

(חיי מוהר"ן תנ"ה)

דער הייליגער רבי האט דערציילט א משל פון א מענטש וואס איז געגאנגען אויפן וועג און באגעגנט א וואלף און איז זייער דערציטערט געווארן, האט ער געפאכט מיט זיין שטעקן אזוי ווי מען האלט א ביקס, ווי גלייך ער וויל שיסן דעם וואלף מיטן ביקס, אז דער וואלף זאל זיך דערשרעקן.

אינדערציט איז געשטאנען אין דער זייט איינער מיט אן אמת'ן ביקס און געשאסן דעם וואלף צום טויט. אבער פאר דעם מענטש מיטן שטעקן האט זיך געדאכט אז ער האט אים גע'הרג'ט, ער ווייסט נישט אז צו אמת האט אן אנדערער דער'פטר'ט דעם וואלף צום טויט מיט זיין אמת'ן ביקס, מען קען דאך נישט הרג'נען א וואלף מיט א שטעקן!

ספּוּרֵי מַעֲשֵׂי־תוֹרָה מִשְׁנֵי קַדְמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֵׂה ט' - פּוֹן דְּעַר חָכָם מֵיִטְן תַּם (5)

נָאָר עַר הָאָט זײַךְ גִּפְיֶרְט מֵיט זײַן תְּמִימוֹת אַזױ ווי פֿריר. און עַר הָאָט גִּפְיֶרְט דִּי מְדִינָה מֵיט תְּמִימוֹת מֵיט אַמֶּת. און מֵיט יוֹשֶׁר. און עַר הָאָט קיין שׁוּם פֿאַלְטֶשְׁקֵיט און קיין עוֹלָה נִיט גִיטָאן קיינעם.

און אויף פֿיריכץ פּוֹן אַ מְדִינָה. באַדאַרף מֵעַן קיין גְרוֹיסן שְׁכַל און קיין חֲכָמוֹת נִיט. נָאָר יוֹשֶׁר און תְּמִימוֹת. אַז סֵע זַענען גִּקוּמֶען צוויי מֵעַנְטֶשֶׁן זײַךְ לֵאדִין פֿאַר אַיִם. הָאָט עַר גִּזְאָגְט דוּ בֵּיסְט זַפֿאַי און דוּ בֵּיסְט חֲיִיב. אַזױ ווי זײַן תְּמִימוֹת און זײַן אַמֶּת איז גִּוּעַן. אָן אַ שׁוּם רַמְאוֹת און אָן פֿאַלְטֶשְׁקֵיט. און אַזױ הָאָט עַר אַלץ גִּפְיֶרְט מֵיט אַמֶּת. הָאָט אַיִם דִּי מְדִינָה זײער לִיב גִּיהָאָט. און עַר הָאָט גִּיהָאָט גִּטְרִיעַ יוֹעֲצִים וואָס זײ הָאָבֶן אַיִם לִיב גִּיהָאָט פֿאַמֶּת. און מְחַמֵּת לִיבֶשְׁאֶפֶט. הָאָט אַיִם אַיִנער אַיִן עֲצָה גִּיגֶעבֶן. באַשֶׁר דוּ וועסט זײַךְ בְּוודֶאִי מוֹזֶן קוּמֶען פֿאַר דְּעַר מְלָךְ. וואַרין עַר הָאָט זײַךְ שׁוֹיִן נָאָךְ דִּיר גִּישִׁיקֶט. און ווידער. דְּעַר סֶדֶר אִיז. אַז אַ גוּבִירְנִיר מוֹז קוּמֶען פֿאַר דְּעַם מְלָךְ.

בְּכֵן. כְּאֶטְשֶׁע דוּ בֵּיסְט זײער עֲרִלִיךְ. און דְּעַר מְלָךְ וועט אִין דִּיר נִיט גִּפְיֶענען קיין שׁוּם פֿאַלְטֶשְׁקֵיט. אִין דײַן פֿיריכץ דִּי מְדִינָה. פּוֹן דְּעַסְטוועגִין פֿאַרְט סֵע אִיז אַפֿער דְּעַר סֶדֶר פּוֹן דְּעַם מְלָךְ. אַז עַר שְׁמוּסֶט. אַז אִין דִּי רִייד גִּייט עַר אַרײַן אִין דְּעַר זײַט. און הֵיבֶט אָן שְׁמוּסִין חֲכָמוֹת און לְשׁוֹנוֹת.

בְּכֵן. אִיז שׁײַן. און סֵע אִיז דְּעַר דְּרָךְ אַרְץ אַז דוּ זאַלְסֶט אַיִם קענען עֲנַפֿערִין. אַיִפֿער דְּעַם אִיז רַעכֶּט אַז אַיִךְ זאַל דִּיךְ אויס לְעֲרַנֶען חֲכָמוֹת און לְשׁוֹנוֹת. אִיז דָּאָס גִּפְעֵלִין דְּעַם תַּם.

דְּעַר ווייל הָאָט מֵעַן דְּעַר־לֵאנְגֶט צוּם מְלָךְ מִסִּירוֹת אויף דְּעַם גוּבִירְנִיר. באַשֶׁר עַר טוּט פֿאַלְטֶשְׁקֵיט. הָאָט דְּעַר מְלָךְ אַיִם מֵעַבִּיר גִּוּעַן (פֿלומֶר אַפּ גִּזְעֶצֶט) הָאָט זײַךְ דְּעַר מְלָךְ מֵיִשֶׁב גִּוּעַן. סֵע אִיז גוּט אַז סֵע זַאל זײַן אַ גוּבִירְנִיר אַ פֿאַרְאָסְטִי מֵעַנְטֶשֶׁן דִּהֵינּוּ אַ תַּם. וואַרין אַ תַּם וועט פֿירן דִּי מְדִינָה מֵיט אַמֶּת און מֵיט יוֹשֶׁר. מְחַמֵּת עַר ווייסֶט נִיט קיין חֲכָמוֹת און קיין הַמְצָאוֹת.

אַיז דְּעַם מְלָךְ גִּפְעֵלִין אַז עַר זַאל מֵאכִין דְּעַם תַּם (דִּהֵינּוּ דְּעַר תַּם וואָס עַר אִיז דְּעַר חֶבֶר פּוֹן דְּעַם חָכָם וואָס דְּעַר מְלָךְ הָאָט נָאָךְ אַיִם גִּישִׁיקֶט) פֿאַר אַ גוּבִירְנִיר. הָאָט דְּעַר מְלָךְ גִּישִׁיקֶט אַיִן אוקאָז. אַז דְּעַר תַּם וואָס עַר הָאָט נָאָךְ אַיִם גִּישִׁיקֶט. זַאל עַר ווערן גוּבִירְנִיר.

און דְּעַר תַּם מוֹז פֿאַרִין דוֹרְךְ דְּעַר שְׁטאַט פּוֹן דְּעַר גוּבִירְנִיאַ. בְּכֵן זַאל מֵעַן זײַךְ שְׁטַעלִין אויף דִּי טויערִין פּוֹן דְּעַר שְׁטאַט. אַז תִּיכֶף ווי דְּעַר תַּם וועט אָן קוּמֶען. זַאל מֵעַן אַיִם פֿאַרְהאַלְטֶן. און מֵעַן זַאל אַיִם אַפֿגֶעבִין דִּי טֶשֶׁן אַז עַר זַאל זײַן גוּבִירְנִיר.

הָאָט מֵעַן אַזױ גִיטָאן. און מֵעַן אִיז גִישִׁטאַנען אויף דִּי טויערִין און תִּיכֶף ווי עַר אִיז דוֹרְךְ גִּפֿאַרִין. הָאָט מֵעַן אַיִם פֿאַרְהאַלְטֶן.

און מֵעַן הָאָט אַיִם גִּזְאָגְט אַז עַר אִיז גִּוּוּאַרִין גוּבִירְנִיר. הָאָט עַר גִּפֿרֶעגֶט. נָאָר אָן לִיצְנוֹת. הָאָט מֵעַן אַיִם גִּעַנְפֶּערֶט. אַוּוּדֶאִי אָן שׁוּם לִיצְנוֹת. אִיז דְּעַר תַּם גִּוּוּאַרִין תִּיכֶף גוּבִירְנִיר בְּתוֹקֶף וְעוֹז.

און הֵינֶט אַז דָּאָס מוֹזל הָאָט זײַךְ אַיִם שׁוֹיִן אויף גִּיהוּיֶבֶן. און מוֹזל מְחַכִּים (דִּהֵינּוּ דָּאָס מוֹזל מֵאכֶט קְלוּג) הָאָט עַר שׁוֹיִן גִּקְרִיגֶן אַבִּיסֶל הַבְּנָה (דִּהֵינּוּ פֿאַרֶשְׁטאַנֶד) פּוֹן דְּעַסְט וועגִין פֿאַרְט הָאָט עַר גָּאָר נִיט גִּינוּצֶט מֵיט זײַן חֲכָמָה.

האט ער זיך מײַשט גײַווען. ןװאס אײַרט עס מיך אז איך ןװעל מיך לערנען חכמות און לשונות. האט ער זיך גילערניט און האט מקבל גײַווען חכמות און לשונות.

איז אים תיכף גיקומען אויף דעם זין דער חכם זיין חבר האט אים גיזאגט. אז סע איז ניט גימאלט בשום אופן. אז ער זאל קומען אויף זיין חכמה. האט בין איך שוין גיקומען אויף זיין חכמה. (און פון דעסט ןװעגין כאטשע ער האט שוין גײַוואקסט חכמות. האט ער גאר נט גינױצט מיט די חכמות. גאר ער האט זיך גיפירט מיט זיין תמימות אזוי ווי פרייר).

דער נאך האט דער מלך גישיקט. אז דער תם דער גובירניר זאל צו אים קומען. איז ער צו אים גיפארין.

האט דער מלך פרייר גישמוסט מיט דעם תם פון דעם פיריכץ פון דער מדינה. איז ער דעם מלך זייער וואויל גיפעלין. ןװארין דער מלך האט גיזעהן. אז ער פירט מיט יושר און מיט גרויס אמת אן א שום עולה און גאר אן פאלטשקייט.

נאך דעם. האט דער מלך אנגיהויבן צו שמוסן חכמות און לשונות. האט אים דער תם גיענפערט אזוי ווי מען באדארף. איז דאס דעם מלך נאך בעסער גיפעלין. דער מלך האט גיזאגט. איך זעה. אז ער איז אזוי א חכם און פירט זיך פארט מיט אזוי א תמימות. איז ער דעם מלך זייער זייער וואויל גיפעלין.

האט דער מלך אים גימאכט פאר א מיניסטער איבער אלע מיניסטארים. און דער מלך האט גיהייסן מע זאל אים אפגעבין א באזונדערע שטאט ןװאס דארט זאל ער זיצן. און האט גיהייסן אז מען זאל אים אויסמויערן זייער שיינע מויערן אזוי ווי סע קער צו זיין. און האט אים גיגעבן אכתב אויף דעם אז ער זאל זיין מיניסטער.

איז אזוי גײַווען מען האט אים אויס גימויערט זייער וואוילע מויערן שיינע. אין דעם אורט ןװאס דער מלך האט גיהייסן און ער האט אפגינױמען די גדולה בתוקף.

דער חכם,

אז סע איז אים אן גיקומען דער בריוו פון דעם

מלך,

האט ער גיענפערט צו דעם חכם ןװאס ער האט גיבראכט דעם בריוו. ןװארט. און נעכטיג דא איבער. ןװעלין מיר איבער שמוסין. און מיר ןװעלין זיך מיישט זיין. אויף דער נאכט האט ער גימאכט אויף אים א גרויסע סעודה. אין דעם עסן האט דער חכם (דער חבר פון דעם תם) אן גיהויבן צו קלוגן און צו קלערין מיט זיין חכמה און זיין פילוספיא.

און האט זיך אן גירופן און האט גיזאגט. ןװאס קאן דאס באטייטן. ןװאס אזוי א מלך זאל שיקן נאך אזוי א קליינעם מענש ווי איך בין. ןװאס בין איך עס. אז דער מלך זאל שיקן נאך מיר. ןװאס טייטש. אזוי א גרויסער מלך ןװאס ער האט אזוי א ממשלה און אזוי א גדולה. און איך אזוי קליין ווי איך בין א קעגין אזוי א גרויסען מלך. נא ווי גישיקט זיך דאס אין שכל אז אזוי א מלך זאל שיקן נאך מיר.

איך זאל זאגן מחמת מיין חכמה. האט ער נאך מיר גישיקט. ןװאס טרעף איך אן אקעגן דעם מלך. האט דען דער מלך קיין חכמים ניט. און דער מלך אליין איז זיך אויך בױודאי א גרויסער חכם. און ןװאס איז דאס. אז דער מלך זאל נאך מיר שיקן. און ער האט זיך דרויף זייער זייער פארוואונדערט.

לאמיר זיך פאר הערן

די ניינטע מעשה - דער חכם און דער תם (5)

- ער האט געלערנט נאר לשונות און חכמות.
- א. פאר וואס איז זייער געפעלן דער תם פארן מלך?
 ווייל ער פירט מיט גרויס אמת און א קיין שום עוולה
 ווייל ער איז א חכם, און פירט זיך מיט תמימות.
 ביידע תשובות זענען ריכטיג.
- ז. וואס האט דער מלך געמאכט פארן תם?
 פאר א שר האוצרות.
 ער האט איבער געגעבן זיין פלאץ.
 פאר א מיניסטער איבער אלע מיניסטעריס.
- ח. וואס האט דער מלך געהייסן מען זאל בויען פארן תם?
 מען זאל אים בויען א שיינע פאלאץ.
 מען זאל אים בויען א פריוואטע שטוב.
 מען זאל אויסמויערן זייער שיינע מויערן.
- ט. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
 יא
 ניין
 א חלק

- א. וועלכע נאך שליחות האט דער קעניג געשיקט צום תם?
 ער האט אים געשיקט א קאנווערט מיט געלט.
 ער זאל ווערן א גאבירניר.
 ער זאל שנעל קומען צום קעניגס פאלאץ.
- ב. ווי אזוי האט דעם תם באקומען אביסל פארשטאנד?
 ווייל ער האט אנגעהויבן צו לערנען חכמות.
 ווייל זיין חבר דער חכם האט עס אויס געלערנט.
 ווייל זיין מזל האט זיך אים שוין אויף געהויבן, און מזל מאכט קלוג.
- ג. ווי אזוי האט דער תם געפירט די מדינה?
 מיט תמימות, מיט אמת און מיט יושר.
 מיט חכמה און מיט גלוגשאפט.
 מיט ישוב הדעת.
- ד. האט די מדינה ליב געהאט דער תם?
 זיי האבן אים ליב געהאט.
 זיי האבן אים פיינט געהאט.
 זיי האבן אים זייער ליב געהאט.
- ה. האט דער תם געלערנט צום סוף חכמות?
 יא.
 ניין.

איז ער דעם מלך זייער זייער וואויל גיפעלין?

טיפער געטראכט

וועלכע זאכן וואס איז אין די מעשה פון די וואך, האט דער רבי געבעטן מען זאל זיך זייער דערוויטערן דערפון?
און ביי וואספארא נאך מעשיות ווערט עס אויך דערמאנט?

תשובות אויף די מעשה פון דער חכם מיטן תם (4)

וויפל מאל ווערט דערמאנט אין די מעשה "תם"? 31

ווער פלעגט לויפן? דער תם ווער האט זיך מיישב געווען? דער אלף ווער איז געפארן? די שלוחים פון דער אלף
ווער האט אויס געלאכט? דער חכם ווער איז זייער פריילאך געווען? דער תם